

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

เรื่อง “สำนวนไทยใจชื่นชม (๓)”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์

คำไทยใช้ให้ถูก

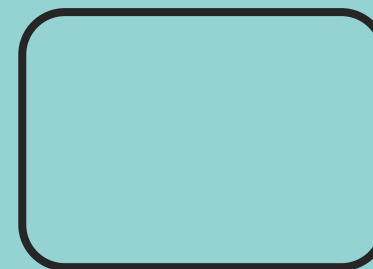
๑.

กวยจับ

๒.

ก้วยจับ

คำไทยใช้ให้ถูก

กวยจับ

[กวย-จับ] หมายถึง

(น.) ชื่อของกินชนิดหนึ่ง ทำด้วยแป้งข้าวเจ้า หั่นเป็นชิ้นใหญ่ ๆ ต้มสุกแล้วปรุงด้วยเครื่อง มีเครื่องในหมู เป็นต้น. (จ.)

ทบทวน

ความรู้เดิม

เรียงคำจตจำสำนวน

ธรรมมะ

อธรรม

ชนะ

ยอม

เรียงคำจตจำสำนวน

เล่ม

ซ้ำ ๆ

ได้

งาม

พริ้ว

เรียงคำจตจำสำนวน

ห้าม

สุด

ซึ่ง

ก่อน

เรียงคำจตจำสำนวน

ตาม

เมือง

เข้า

ต้อง

หลิวตา

ตาหลิว

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายของสำนวนที่เป็นคำพังเพยได้
๒. ค้นหาความหมายของสำนวนที่เป็นคำพังเพยได้
๓. เห็นคุณค่าของการใช้สำนวนให้ตรงความหมาย

เพิ่มเติม

ความรู้ใหม่

สำนวนไทยแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท

สำนวนที่เป็นสุภาพ

สำนวนที่เป็นคำพังเพย

สำนวนไทยที่เป็น “คำพังเพย”

เป็นสำนวนที่เป็นคำพังเพย มีลักษณะคล้ายสุภาษิตและเกือบสุภาษิต แต่ไม่ได้สอนใจหรือให้ความจริง ที่สามารถพิสูจน์ได้โดยตรง เป็นคำกล่าวที่มีลักษณะตี ชม ตักเตือน หรือแสดงความเห็นในตัว

ตัวอย่างสำนวนที่เป็นคำพังเพย

๑) “ไถ่ถามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง”

- ก. แสดงความคิดเห็น
- ข. ตี หรือ ตำหนิ
- ค. ชื่นชม
- ง. ตักเตือน

ตัวอย่างสำนวนที่เป็นคำพังเพย

๒) “ดูช้างให้ดูหาง ดูนางให้ดูแม่”

- ก. แสดงความคิดเห็น
- ข. ตี หรือ ตำหนิ
- ค. ชื่นชม
- ง. ตักเตือน

ตัวอย่างสำนวนที่เป็นคำพังเพย

๓) “กินบนเรือนขึ้นบนหลังคา”

- ก. แสดงความคิดเห็น
- ข. ตี หรือ ตำหนิ
- ค. ชื่นชม
- ง. ตักเตือน

ตัวอย่างสำนวนที่เป็นคำพังเพย

๔) “ถีล่อดตาซ้าง ห่างล่อดตาเถิ่น”

- ก. แสดงความคิดเห็น
- ข. ตี หรือ ตำหนิ
- ค. ชื่นชม
- ง. ตักเตือน

ตัวอย่างสำนวนที่เป็นคำพังเพย

๕) “รักดีห้ามจู้ รักชั่วห้ามเสา”

- ก. แสดงความคิดเห็น
- ข. ตี หรือ ตำหนิ
- ค. ชื่นชม
- ง. ตักเตือน

กิจกรรม

จับคู่คำฟังเพลงกับสถานการณ์

ของฝากจากครู

ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๘ เรื่อง คำพังเพย
๒. ครูอธิบายขั้นตอนการทำใบงานเพิ่มเติม
๓. ครูสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมและบันทึกผล

บทบาทนักเรียน

๑. นักเรียนฟังคำชี้แจงการทำใบงานที่ ๘ เรื่อง คำพังเพย
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๘ เรื่อง คำพังเพย

๑. _____ มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ

๒. _____ กำแพงมีหูประตูมีช่อง

๓. _____ คบคนให้ดูหน้าซื้อผ้าให้ดูเนื้อ

๔. _____ ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด

๕. _____ น้ำท่วมทุ่งผักบุ้งโหรงเหรง

๖. _____ พุดไปสองไพเบี้ยนึ่งเสียตำลึงทอง

๗. _____ กิ่งทองใบหยก

๘. _____ สวรรค์อยู่ในอกนรกอยู่ในใจ

๙. _____ สอนจระเข้ให้ว่ายน้ำ

๑๐. _____ กว่าถั่วจะสุกงาก็ไหม้

ก. พุดมากได้สาระน้อย

ข. ไม่ช่วยทำแล้วยังขัดขวางการทำงานคนอื่น

ค. จะพูดอะไรให้ระมัดระวัง ถึงเป็นความลับ
อาจมีคนรู้ได้

ง. ความสุขที่เกิดจากการทำความดี หรือ
ความทุกข์ที่เกิดจากการทำความชั่ว
ย่อมอยู่ในใจของผู้ทำเอง

จ. สอนสิ่งที่เขารู้ดีหรือถนัดอยู่แล้ว

ฉ. จะพิจารณาคนหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
ให้พิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ

ช. มีความรู้มากแต่ไม่รู้จักใช้ความรู้
ให้เกิดประโยชน์

ซ. พุดไปไม่มีประโยชน์ นึ่งเสียดีกว่า

ฌ. กว่าจะได้ผลดังต้องการก็เสียอย่างใด
อย่างหนึ่งไป

ญ. ชายหญิงที่เหมาะสมจะแต่งงานกัน

ของฝากจากครู ให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง

ให้นักเรียนจับคู่คำพังเพย
กับความหมายและนำ
ตัวอักษรหน้าความหมาย
เติมลงในช่องว่าง
หน้าคำพังเพยที่กำหนด

สรุป

บทเรียน

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

เฉลย ใบงานที่ ๘ เรื่อง คำพังเพย

๑. _____ มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ

ข. ไม่ช่วยทำแล้วยังขัดขวาง
การทำงานคนอื่น

๒. _____ กำแพงมีหูประตูมีช่อง

ค. จะพูดอะไรให้ระมัดระวัง
ถึงเป็นความลับอาจมีคนรู้ได้

๓. _____ คบคนให้ดูหน้า
ซื้อผ้าให้ดูเนื้อ

๔. _____ ความรู้ท่วมหัว
เอาตัวไม่รอด

๕. _____ น้ำท่วมทุ่งผักบุ้งโหรงเหรง

ฉ. จะพิจารณาคนหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
ให้พิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ

ช. มีความรู้มากแต่ไม่รู้จักใช้ความรู้
ให้เกิดประโยชน์

ก. พูดมากได้สาระน้อย

๖. _____ พุดไปสองไพเบี้ย
นิงเสียตำลึงทอง

๗. _____ กิ่งทองใบหยก

๘. _____ สวรรค์อยู่ในอก
นรกอยู่ในใจ

๙. พุดไปไม่มีประโยชน์ นิงเสียดีกว่า

๑๐. ชายหญิงที่เหมาะสม
จะแต่งงานกัน

๑๑. ความสุขที่เกิดจากการทำความดี
หรือความทุกข์ที่เกิดจากการทำความชั่ว
ย่อมอยู่ในใจของผู้ทำเอง

๙. _____สอนจะเข้าใจง่ายน้ำ

จ. สอนสิ่งที่เขารู้ดีหรือถนัดอยู่แล้ว

๑๐. _____กว่าถ้าจะสนุกงากใหม่

ฉ. กว่าจะได้ผลดังต้องการ
ก็เสียอย่างใดอย่างหนึ่งไป

คำถามสรุปบทเรียน

๑) จำนวนที่เป็นคำพังเพยมีลักษณะอย่างไร

เป็นคำกล่าวที่มีลักษณะติ ชม ตักเตือน
หรือแสดงความเห็นอยู่ในตัว

คำถามสรุปบทเรียน

๒) นักเรียนคิดว่าจะนำสำนวนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่ ลองอภิปรายสั้น ๆ

คำชี้แจง

ฝากให้ครูปลายทาง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้ เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ค่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
๑. การตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	☆☆☆☆☆
๒. การเขียนแผนภาพความคิดสรุปความรู้และข้อคิด	☆☆☆☆☆
๓. การท่องบทอาขยานปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา	☆☆☆☆☆
๔. การพูดแสดงความคิดเห็นจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์	☆☆☆☆☆
๕. การบอกความหมายของสำนวนสุภาษิตและคำพังเพย	☆☆☆☆☆

ฝากให้ครูปลายทาง

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆	จำนวน.....	☆☆☆☆	จำนวน.....
☆☆	จำนวน.....	☆☆☆☆☆	จำนวน.....
☆☆☆	จำนวน.....		

สรุป : วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง

พอใช้

ค่อนข้างดี

ดี

ดีมาก

ฝากให้ครูปลายทาง

๓. ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่นักเรียนวางแผนจะทำเพื่อพัฒนาการเรียน
ในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

จัดบันทึกความรู้และทบทวนบทเรียน

มีสมาธิในการเรียนหนังสือ

มีมารยาทในการอ่านและการเขียน

ทำงานให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

๑. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง คำพ้องรูป
๒. พจนานุกรมฉบับนักเรียน
๓. ใบงานที่ ๑ เรื่อง รู้จักคำพ้องรูป

บทเรียนครั้งต่อไป

“คำพ้องรูป”

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

